

※ DEN 1: středa 4. října 2023 ※

Janíkova stodola, Dřevěné městečko

9:00–10:00 **slavnostní zahájení konference**

10:00–11:40 **ROZHLEDY**

1. doc. Daniel Drápala (Ústav evropské etnologie MU): *Jedna kultura, dva pohledy. Obřadní a obyčejová kultura moravských Valachů v interpretacích česko-a německojazyčného vlastivědného a národopisného výzkumu*
2. doc. Irena Vaňková (FF UK): *Pod každým kamenem jest duše z očiště. Valašské lidové představy o duši v perspektivě dnešní etnolingvistiky*
3. prof. Lumír Dokoupil – doc. Ludmila Nesládková – dr. Radek Lipovski (FF OU): *Náboženské poměry na Valašsku a jejich odraz v demografickém chování obyvatelstva*
4. doc. Andrea Pokludová: *Tradiční a nová místa paměti na Valašsku*

11:40–12:40 **oběd**

12:40–14:45 **DUCHOVNÍ A NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT**

1. doc. Vladimír Maňas (FF MU): *Kněz František Karel Wagner (1670 až 1749) a stopy jeho pastoračního úsilí na Valašsku*
2. Mgr. Pavel Lasztovicza (FF UP): *Žerotínové a náboženský život na zámku ve Valašském Meziříčí v 18. století*
3. dr. Jakub Ivánek (FF OU): *Kult sv. Jana Nepomuckého na Valašsku 18. a 19. století (nejen v písních)*
4. doc. Karel Komárek (FF UP): *Patrocinia kostelů a kaplí na Valašsku*
5. dr. Dalibor Janiš (FF OU): *Počátky a rozvoj církevní správy v horním Pobečví ve 13. až 16. století (na žádost přednášejícího přeřazeno ze sekce Církev a vyznání ve druhém konferenčním dni)*

14:45–15:00 **přestávka**

15:00–16:40 **DUCHOVNÍ A NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT**

1. dr. Lenka Nováková (Muzeum Těšínska): *Odras duchovního života obyvatel měst hukvaldského panství v pozůstalostních spisech*
2. Mgr. Jonatan Kolegar (absolvent PŘF MU): *Skláři, Komenský a poklad. Obraz duchovního života Hutiska a Solance v příbězích a pověstech*
3. Mgr. Ivana Spitzer Ostránská (Muzeum regionu Valašsko): *Duchovní život obyvatel městečka Krásno na počátku 20. století ve světle kroniky Leopolda Christa*
4. dr. Zdeněk Smolka (FF OU): *Tematizace duchovního života Valachů v poezii 1. polovině 20. století*

19:00 **společenský večer v Libušíně na Pustevnách** (doprava vlastní nebo po rezervaci místa autobusem)

※ DEN 2: čtvrtek 5. října 2023 ※

Vstupní budova muzea – Sušák

9:00–10:40 **SEKCE 1: CÍRKEV A VYZNÁNÍ**

1. dr. Pavel Pumpr (FF OU): *Farní organizace a farní klérus na Valašsku před josefínskými reformami*
2. Mgr. Veronika Tomášová (absolventka FF OU): *Těšínsko po vydání tolerančního patentu*
3. dr. David Pindur (Muzeum Těšínska): *Církevně-správní vývoj a náboženské poměry ve Starých Hamrech do konce Velké války*
4. Mgr. Daniel Kadlec (FF UK): *Původ valašských nepokojů v roce 1777*

9:00–10:40 **SEKCE 2: NÁBOŽENSKÉ PŘEDSTAVY**

1. dr. Hana Goláňová (PF UHK): *Obraz Boha ve valašské frazeologii a v nářečí*

2. dr. Vítězslav Vilímek (FF OU): *Jazykový obraz ohně a vztahu k němu na Valašsku*
3. dr. Václav Michalička (Muzeum Novojičínska): *Nícení živého ohně valašskými pasteveci (Kulturní souvislosti v kontextu experimentálního ověření)*
4. doc. Katarína Žeňuchová (Slavistický ústav SAV): *Verbalizácia predstáv o mytologických bytostiach a nečistých silách (na materiáli Riznerovho slovníka z Bošáče)*

10:40–10:55 **přestávka**

10:55–12:10 **SEKCE 1: CÍRKEV A VYZNÁNÍ**

1. dr. Martin Krůl (Muzeum Těšínska): *Posádka na šancích a její vliv na náboženský život slezsko-uherské hranice*
2. prof. Jan Malura (FF OU): *Literární obrazy evangeliků v historické próze z Valašska*
3. Mgr. Sára Barcuchová (absolventka FF UP): *Valaši a obraz toho druhého – balkánské války a muslimové ve valašském katolickém tisku*

10:55–12:10 **SEKCE 2: NÁBOŽENSKÉ PŘEDSTAVY**

1. dr. Jana Pospíšilová (Etnologický ústav AV ČR): *Démonologické pověsti a víra v nadpřirozené bytosti a úkazy*
2. doc. Hana Hlôšková (Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV / FF UK Bratislava): *Viera a poverové predstavy v naratívoch (na základe materiálu zo slovenskej kontaktnej zóny Valašska v tzv. wollmanovskej zbierke)*
3. dr. Andrea Balharová (PF OU): *Pověsti z Valašska ve folkloru a literatuře pro děti*

12:10–13:10 **oběd**

13:10–15:15 **SEKCE 1: OSOBNOSTI**

1. Mgr. Tomáš Vašut (FF Segedinské univerzity): *Valašský slovník – jazyk na Valašsku jako nositel duchovní kultury a životní dílo Silvestra Kazmíře (1933–2012)*
2. prof. Svatava Urbanová (FF OU): *„Doba práce a dvacet let na Valašsku“ aneb „...ovce pasouc na horách, Krista*

si vychvalují“. *Působení Jana Karafiáta (1846–1929) na Valašsku*

3. dr. Jana Koudelová (NPÚ Ostrava): *Slezský obrozenec a národopisec František Myslivec (1873–1934) mezi Valaškem a Laškem*
4. dr. Radoslav Daněk (Archiv města Ostravy): *Historicko-vlastivědná a národopisná činnost frenštátského učitele Andělina Hurta (1893–1938)*
5. dr. Martina Dragonová – dr. Monika Szturcová (Památník Petra Bezruče Slezského zemského muzea v Opavě): „*Hory zčernaly oblevou.*“ *Deníkové záznamy Bohumíra Četyny (1906–1974)*

13:10–15:15 **SEKCE 2: SOUČASNOST**

1. dr. Roman Polách (FF OU): *Malina, Texty, Klenov – literární instituce ve Vsetíně a okolí*
2. dr. Marie Škarpová (FF UK): *Vznik legendy na Valašsku 21. století*
3. Mgr. Lucie Jílková (Ústav pro jazyk český AV ČR): *Jazyková krajina poutního místa Svätý Hostýn*
4. dr. Karel Střelec (FF OU): *Obraz tradic a duchovního života na Valašsku v současné populární kultuře (na příkladu seriálů Doktor Martin a Strážmistr Topinka)*
5. dr. Kristýna Kovářová – dr. Michal Místecký (FF OU): *Region v digitální době: Valaši a Valašsko pohledem korpusové lingvistiky*

15:15–15:30 **pauza 15 minut**

15:30–17:10 **SEKCE 1: DUCHOVNÍ KRAJINA**

1. dr. Martin Tomášek (FF OU): *Duchovní krajina Valašska v poezii 19. století a počátku 20. století*
2. dr. Přemysl Mácha (Etnologický ústav AV ČR): *Technické kulturní dědictví v krajině a paměti*
3. Mgr. Pavel Mašláň (Muzeum regionu Valašsko): *Pomníky druhé světové války jako místa paměti*
4. dr. Jan Matyáš (NPÚ Kroměříž): *Neučta k místům paměti – vandalismus na Valašsku*

17:10–17:30 **přestávka**

17:30 **lidová hra o sv. Dorotě + kinovečer**

※ DEN 3: pátek 6. října 2023 ※

Vstupní budova muzea – Sušák

9:00–10:40 **SEKCE 1: IDENTITA**

1. Mgr. Barbora Orságová – Mgr. Jiří Nebeský (Moravské zemské muzeum): *Gallašova moravská Arkádie*
2. Mgr. Lenka Drápalová (Národní muzeum v přírodě): *Ikonografie obřadního oděvu z Valašska*
3. dr. Petr Kadlec (FF OU): *Rozvoj školské infrastruktury na Valašsku ve druhé polovině 19. a na počátku 20. století ve světle dat rakouské školské statistiky*
4. dr. Petr Odehnal (Městské muzeum Valašské Klobouky): *„Cuzáci“. K poznání role inteligence ve formování společenského života okresního města na východní Moravě v druhé polovině 19. století (na příkladu Valašských Klobouk)*

9:00–10:40 **SEKCE 2: UMĚNÍ**

1. Mgr. Olga Méhešová (Muzeum regionu Valašsko): *Pásli ovce Valaši při betlemskom salaši (novozákonní náměty a motivy ve výtvarném umění)*
2. Mgr. Kamila Valoušková (Muzeum regionu Valašsko): *Socha Piety a oltářní díla ve sbírkách muzea ve Valašském Meziříčí*
3. dr. Romana Rosová (NPÚ Ostrava): *Vnitřní výzdoba dřevěných kostelů a její odraz v písemných pramenech*
4. dr. Romana Rosová – Mgr. Martin Strakoš (NPÚ Ostrava): *Kostel v Tiché: Jeho zaniklá dřevěná podoba a moderní novostavba*

10:40–10:55 **přestávka**

10:55–12:10 **SEKCE 1: IDENTITA**

1. dr. Tomáš Pánek (Archiv Českého rozhlasu): *Valašsko na rozhlasových vlnách (1923–1945)*
2. Mgr. Miroslav Maňas (Československá obec legionářská): *Bratrství, silné pouto československých legií na příkladu legionářů z Valašskokloboucka*
3. dr. Lukáš Perutka (FF UP): *Duchovní život a náboženské tradice valašských vystěhovalců v Texasu*

10:55–12:10 **SEKCE 2: UMĚNÍ**

1. Mgr. Martin Strakoš (NPÚ Ostrava): *Architektura evangelického kostela v Rožnově pod Radhoštěm době navzdory*
2. Mgr. Lucie Chromková (absolventka FF UP): *Smuteční síně na Valašsku*
3. dr. Vladislava Říhová (Fakulta restaurování UP) – dr. Jakub Ivánek (FF OU): *Výtvarná výzdoba smutečních síní na Valašsku*

12:10–12:30 **slavnostní ukončení konference**

12:30 **oběd**

Odpolední exkurze pro zájemce:

- ※ prohlídka nově vznikajícího areálu Valašského muzea v přírodě Kolibiska zakončená výstupem na Jurkovičovu rozhlednu
- ※ návštěva evangelického kostela v Rožnově pod Radhoštěm
- ※ možnost volných prohlídek areálů Valašského muzea v přírodě a výstav